AUT, XLVI, 2008, p. 202-210

REPERE SEMANTICE ŞI CULTURALE ÎN DEFINIREA UNUI TERMEN CROMATIC: *ALBASTRU*

de

Cristina RADU-GOLEA

Cum e divin albastrul şi duşmăneşte răul,
Cum e gelosul galben adesea fad, banal,
Ce infernal e roşul, arzând şi ce feroce,
Când verdele-i speranţă şi rozul dulce nuntă...
Miguel Utrillo

Pentru numeroşi cercetători: fizicieni, lingvişti[1], istorici, antropologi, sociologi, botanişti, etnologi, critici de artă, pictori etc., culorile spectrului luminii vizibile au constituit şi constituie un domeniu de cercetare bogat şi important, întrucât percepţia culorii presupune o diversitate de probleme ce ţin de reflectarea universului cromatic.

Culoarea este purtătoarea unor semnificaţii şi sensuri deosebite, de ordin semantic, estetic şi afectiv, având un rol important, ca semn şi mijloc de expresie. Comunicarea semantică cu ajutorul culorii se realizează prin simbolul cromatic. Elemente de simbolism cromatic se întâlnesc în aproape toate culturile şi religiile antice şi medievale (chineză, egipteană, aztecă, maiaşă, babiloniană), dar catolicii sunt cei care au introdus, în Evul Mediu, un cod obligatoriu al culorilor. Prin aceasta, Inocenţiu al III-lea a vrut să evite echivocul interpretărilor cu privire la reprezentarea abstractă a unor idei, cât şi a ierarhiei bisericeşti[2].

---

[1] Vezi: Ana Canarache, *Câteva nume de culori şi nuanţe în limba română*, în LR, X (1961), nr. 1, p. 16-20; Domnica Gheorghiu, *În legătură cu terminologia culorilor din limba română*, în LR, XVII (1968), nr. 1, p. 39-49; George Giuglea, Béla Kelemen, *Termeni privitori la culori în latină, cu referinţă la limbile romanice*, în CL, XI (1966), nr. 2, p. 221-228; Fulvia Ciobanu, *Observaţii asupra unor termeni cromatici româneşti*, în LR, XXVIII (1979), nr. 1, p. 3-12; Angela Bidu-Vrănceanu, *Nume de culori – semantică, lingvistică, semiotică I*, *II*, în SCL, XLIII (1992), nr. 3, p. 279-289; nr. 6, p. 579-594; Marius Sala, *Aventurile unor cuvinte româneşti*, *I-II*, ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2006.

[2] Vezi Dan Mihăilescu, *Limbajul culorilor şi al formelor*, Bucureşti, EŞE, 1980, p. 75-76.

BDD-A6422 © 2008 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

1. De-a lungul timpului, între culoare şi materialul textil sau veşminte au existat raporturi strânse; pentru istorici, ţesăturile şi veşmintele constituie un domeniu de studiu foarte bogat şi foarte diversificat pentru înţelegerea locului, rolului şi a istoricului culorilor dintr-o anumită societate[3].

La romani, meşteşugul vopsirii era de o importanţă deosebită. Se prelucrau nu numai textilele, ci şi alte materiale, ca de exemplu pielea animalelor, unele metale, sticla, ceramica, stucul. În Antichitatea romană se foloseau vopselele de natură organică şi anorganică. Culorile organice se obţineau mai ales din plante, dar şi din animale mici, în special cochilifere. În scopul fixării culorilor, se adăuga o substanţă cu proprietăţi de fixare: alaunul[4]. Dar alaunul era un mordant costisitor, folosit în vopsitoria de lux, fiind înlocuit, în vopsitoria obişnuită, cu produse mai ieftine: tartrul, varul, oţetul, urina umană, cenuşa anumitor copaci sau depunerea salină lăsată de vin pe fundul butoaielor.

În ceea ce priveşte nuanţele de culori, este elocventă mărturia poetului Ovidius, care spunea, în *Arta iubirii*, că pentru a fi frumos, un veşmânt de femeie nu trebuia să fie vopsit cu purpura scumpă din Fenicia, fiindcă lâna putea primi şi culoarea albastră a cerului senin, culoarea aurie (specifică lânii naturale) sau putea fi de culoarea mirtului; lâna mai putea avea nuanţele delicate ale ametistului, ale trandafirului, ale ghindei, ale migdalei sau ale cerii; lâna putea fi vopsită, conchidea poetul, în tot atâtea culori câte flori răsăreau la începutul primăverii: *Quum tot prodierint pretio leviore colores,/ Quis furor est, census corpore ferre suos?/ Aeris ecce color, tum quum sine nubibus aer,/ Nec tepidus pluvias concitat auster aquas./ Ecce tibi similis, qui quondam phryxon et hellen/ Diceris inois eripuisse dolis./ Hic, undas imitatus, habet quoque nomen ab undis:/ Crediderim nymphas hac ego veste tegi./ Ille crocum simulat: croceo velatur amictu,/ Roscida luciferos quum dea jungit equos;/ Hic paphias myrtos, hic purpureas amethystos,/ Albentesve rosas, threiciamve gruem./ Et sua velleribus nomina cera dedit./ Quot nova terra parit flores, quum vere tepenti/ vitis agit gemmas, pigraque cedit hiems;/ Lana tot aut plures succos bibit: elige certos* [...][5].

---

[3] Vezi Michel Pastoureau, *Bleu. Histoire d'une couleur*, Éditions du Seuil, 2006, p. 14: „[...] un terrain plus riche et plus diversifié que ceux du lexique, de l'art ou de la peinture".

[4] Vezi Nicolae Lascu, *Cum trăiau romanii*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965, p. 57.

[5] Ovide, *Les amours* (*L'art d'aimer*), Paris, Garnier Ferers Libraires, 1861, p. 183.

„Când pe un preţ mai scăzut poţi boi cum îţi place veşmântul,/ Ce-i nebunia să pui toată-avuţia pe el?/ Iată culoarea albastră a bolţii din vreme senină,/ Când Băltăreţul ploios nu-şi mână norii pe sus./ Iată – auria-ţi culoare, berbec ce pe Phryxus şi Helle/ Odinioară scăpaşi din ale maşterii vrăji./ Verdele-acesta numit după unda cu care-i asemeni,/ Cine n-ar crede că e chiar al Naiadelor văl?!/ Uite şi-acest şofran; (e din mantia înrourată/ A

BDD-A6422 © 2008 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

Chiar şi în comedia latină din secolul al II-lea î.H. se face referire la vopsitorii speciali pentru culorile de violet, de ceară, de şofran, brun, roşu sau purpuriu. Dar, în Evul Mediu, meseria de boiangiu era una reprobată, interzisă clericilor şi nerecomandată oamenilor cinstiți[6]. În legătură cu aceşti boiangii exista tabuul murdăriei şi al impurității, iar meşteşugarii ce lucrau în breasla textiliştilor, între secolele al XIV-lea şi al XV-lea, erau calificați, uneori, drept *unghii albastre*. Totodată, revoltele lor (prin care se încerca răsturnarea puterii oligarhice a corporațiilor şi impunerea unor arte noi), ca de exemplu cea legată de răscoala ciompilor de la Florența, din anul 1376, sau cea a *unghiilor albastre*, din Languedoc, din Flandra şi Normandia (1381-1382), au fost extrem de violente[7], tocmai datorită faptului că cei ce practicau această meserie erau marginalizați, fiind situați la periferia societății.

În latina clasică existau doi termeni pentru a desemna meseria de boiangiu: *TINCTOR* şi *INFECTOR*[8]. Cu timpul, cel de-al doilea termen, derivat din verbul *INFICERE* „a impregna, a acoperi, a vopsi", a început să aibă un sens depreciativ, peiorativ, desemnându-i pe cei ce curățau cuvele folosite la vopsit şi pe cei ce goleau sau evacuau apele putrescente, iar în timp cuvântul va dispărea[9].

2. *Alb*, *negru*, *verde*, *roşu*, *galben*, *albastru* desemnează culori-prototip[10], numite şi culori de bază (primare). Culorile-prototip au mai fost încadrate şi în categoria cuvintelor-axiomă, adică a cuvintelor ce se definesc prin ele însele şi nu se descompun semic[11]. În română, toți aceşti termeni cromatici sunt moşteniți din latină.

Aurorei în zori, când şi-a pus caii la ham)./ Iată şi myrtul din Paphos; culoarea-ametistului colo,/ A trandafirului frag şi a cocorului trac;/ Cea de castane şi cea de migdale-Amaryllis, de-asemeni,/ Şi a acelui țesut ce-i după miere numit./ Câte flori ies din glie când iarna se duce agale/ Şi sub călduțe-adieri mugurii viței răsar,/ Astfel atâtea culori sunt primite-n țesuturi de lână [...]." (Ovidius, *Arta iubirii*, Bucureşti, BPT, 1977, p. 239).

[6] Cf. J. Le Goff, *Métiers licites et métiers illicites dans l'Occident medieval*, în culegerea *Pour un autre Moyen Âge*, Paris, 1977, p. 91-107, *apud* Michel Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chişinău, Editura Cartier, 2004, p. 197.

[7] Vezi Sorin Oane, Maria Ochescu, *Istorie – manual pentru clasa a IX-a*, Bucureşti, Humanitas Educațional, 2000, p. 114.

[8] „[...] participiul trecut pasiv, *INFECTUS*, capătă sensul de puturos, bolnav, contagios. Cât despre substantivul *INFECTIO*, care în latina clasică nu desemna decât vopseaua, de-acum înainte acesta exprimă ideea de murdărire, gunoi, putoare, respectiv boală (mai întâi a sufletului, apoi a corpului)." (Michel Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chişinău, Editura Cartier, 2004, p. 217).

[9] Id., *ibid.*, p. 217.

[10] Vezi Angela Bidu-Vrănceanu, Narcisa Forăscu, *Limba română contemporană. Lexicul*, Bucureşti, Editura Humanitas Educațional, 2005, p. 31.

[11] „Termenul *culoare-prototip* a fost folosit (vezi Angela Bidu-Vrănceanu, 1986, p. 156) independent de semantica prototipului. [...] Culorile care îndeplinesc condiția de a fi prototip îşi păstrează o anumită medie semantică, iar importanța lor este dovedită prin

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

3. Pentru romani, *albastrul* era dezagreabil şi „devalorizant”: reprezenta, de fapt, culoarea ce îi caracteriza pe barbari (era culoarea albastră a ochilor germanicilor). Cezar şi Tacit au relatat faptul că celții şi germanicii aveau obiceiul de a-şi vopsi corpul în albastru, pentru a-şi înfricoşa adversarii[12].

Pentru a desemna culoarea *albastră*, romanii dețineau un număr mare de termeni:

- *CAERULEUS*, *CAERULUS* „albastru, azuriu, verde închis” – folosiți pentru a desemna atât albastrul mării, azuriul cerului, cât şi culoarea albastră a ochilor;
- *VĔNĔTUS* „albastru, azuriu”;
- *LIVIDUS* „vinețiu, plumburiu”;
- *VIOLĀCEUS* „violaceu, vioriu”;
- *CAESIUS* „verzui (despre ochi)”;
- *AERIUS* „culoare azurie (ca cerul)”;
- *CYANEUS* „azuriu, albastru închis”;
- *FERREUS* „ruginiu, culoarea fierului”;
- *GLAUCUS* „albastru-verzui, verzui, azuriu; cenuşiu deschis, sur”;
- *THALASSINUS* „de culoarea mării, azuriu”;
- *INDICUM* „indigo”.

Aceşti termeni sunt polisemantici, însă ei sunt imprecişi din punct de vedere cromatic, iar folosirea lor era aleatorie.

Dezinteresul față de denumirea acestei culori şi instabilitatea lexicului tonurilor albastre a dus la introducerea mai multor termeni noi în lexicul latin, pentru a desemna *albastrul*: *BLAVUS* – termen germanic –, *INDICUM* – termen asiatic şi *AZUREUS* – termen arab. În ceea ce priveşte indigoul, grecii şi romanii ştiau că aceasta era o materie colorantă foarte eficientă, care venea din Indii, de aici rezultând şi numele său: *indikon* în greacă, *INDICUM* în latină; totuşi, romanii ignorau natura vegetală a *indigoului* (provenit din indigotier) şi credeau că acesta ar fi o piatră (*lapis Indicus*). În unele limbi romanice (franceză, italiană, spaniolă), pentru a desemna culoarea albastră, sunt folosiți doi termeni care provin din

---

faptul că alți termeni cromatici se raportează la ei.” (Angela Bidu-Vrănceanu, Narcisa Forăscu, *op. cit.*, p. 156).

[12] „Germania, țară urâtă, cu firea cerului aspră, pustie şi tristă la vedere [...] semințiile Germaniei, fără să se corcească deloc prin căsătorii cu alte seminții străine, au fost un neam osebit, fără amestec şi numai lui însuşi asemene; ochi fioroşi şi albaştri, plete roşcate, trupuri înalte şi numai la năvală bune...” (Tacit, *Despre originea şi țara germanilor*, *apud* Sorin Oane, Maria Ochescu, *op. cit.*, p. 41).

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

germană şi arabă: *bleu* (< *blau*) şi *azur* (< *lazaward*)[13], nu din latină, cum ar fi fost firesc.

4. Termenul românesc *albastru*, „de culoarea cerului senin", „nuanță mai deschisă a culorii *vinete*, exprimă, mai ales, culoarea cerului, a ochilor şi a mării", provine din latinescul **ALBASTER*, un derivat de la *ALBUS* (*ALBUS* + sufixul diminutival *–ASTER*), cf. it. *biancastro*, fr. *blanchâtre*, care are şi sensul de „albicios". **ALBASTER* s-a referit, probabil, la început, la cerul uşor înnorat, prin urmare albicios. Cu acest sens s-a mai păstrat în aromână, unde *albastru* are şi sensul de „cenuşiu, fumuriu"[14].

Termenii ce indică diferite nuanțe de albastru[15] pot fi aşezați în următoarea ordine, începând de la nuanțele cele mai deschise şi terminând cu cele mai închise:

turcoaz
bleu
bleu-ciel
azuriu
havaiu (înv.)
siniliu
mieriu (reg.)
albastru
bleumarin
civit (reg.)
mov
indigo
violet
lila

[13] „În franceza veche, nu rare sunt confuziile sau ezitările între cuvintele *bleu*, *blo*, *blef* provenind din germanicul *blau* şi semnificând «albastru», şi cuvântul *bloi*, termen venind din latinescul *blavus*, derivat din *flavus*, şi semnificând «galben»." (B. Schäfer, *Die Semantik der Farbadjective im Altfranzösichen*, Tübingen, 1987, p. 82-96, *apud* Michel Pastoureau, *Bleu. Histoire d'une couleur*, Éditions du Seuil, 2006, p. 179).

[14] Tache Papahagi, *Dicționarul dialectului aromân*, ediția a II-a augmentată, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1974, p. 133.

[15] „Spre deosebire de termenii unei serii sinonimice, echivalenți sau cvasiechivalenți semantic, termenii dintr-un câmp lexical sunt distincți din punct de vedere semantic. Ei se reunesc pe baza coincidenței de seme substanțiale, dar se opun unul altuia prin seme variabile de identificare." (Mirela-Ioana Borchin, *Vademecum în lingvistică*, Timişoara, Editura Excelsior Art, 2005, p. 122).

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

Referitor la fața omului sau la părți ale corpului, se folosesc termeni specializați: *cianotic* „care are culoarea albastră-vineție", *livid* „vânăt, învinețit (de emoție, de frig, de oboseală)", *vânăt* „palid, livid, învinețit", *vâlced* (reg.) „vânăt, învinețit, palid, livid".

Latinescul *MERUS*, „limpede, curat, neamestecat (despre vin)", a fost continuat în română prin *mieriu*, al cărui sens este diferit de sensul latinesc şi se referă numai la anumite nuanțe de *albastru*, iar prin apropierea de termenul *miere* s-a realizat o etimologie populară, acest termen desemnând şi „culoarea mierii".

5. Latinescul *VĔNĔTUS* „bleu-turcoaz", moştenit numai în românescul *vânăt*[16], era un adjectiv ce se referea la hainele vizitiilor de care (mai precis o caschetă de această culoare), aceştia fiind numiți „albaştri". Termenul latinesc se explică fie prin faptul că aceştia erau originari din Veneția, fie pentru că hainele lor proveneau din această regiune[17].

Vânăt există atât în dacoromână, cu sensul „care are culoarea albastru-închis (cu reflexe violete); care are o nuanță particulară, obținută prin combinarea albastrului şi a cenuşiului; cenuşiu-alburiu cu reflexe albastre sau violete", cât şi în dialectele sud-dunărene: în aromână *vinit*[18], în meglenoromână *vinăt*, în istroromână *viret*.

6. *Albastrul* este culoarea apei, a cerului, a cristalului şi a diamantului şi semnifică absolutul, infinitul, perfecțiunea, dragostea platonică[19]. În societățile antice, *albastrul* nu avea mare importanță şi a rămas discret, în perioada Evului Mediu timpuriu. Dar, „începând cu anii '40 ai secolului al XII-lea, el invadează toate formele creației artistice, devine o culoare cristică şi a Fecioarei Maria, apoi o culoare regală şi princiară, iar începând cu sfârşitul secolului al XII-lea îi face chiar concurență roşului în numeroase domenii ale vieții sociale. Veacul următor este marele secol al promovării albastrului, astfel încât la orizontul anilor 1300 se poate admite că acesta a devenit, în locul roşului, culoarea preferată a populațiilor europene"[20].

În secolul al XVIII-lea, în timpul Revoluției franceze, *albastrul* a devenit, pentru un timp, culoarea uniformelor soldaților combatanți; de atunci, *albastrul* a căpătat o semnificație „politică".

---

[16] Cf. *REW* 9198.
[17] *DEL*, 1959, p. 718.
[18] Tache Papahagi, *op. cit.*, p. 1265.
[19] „Fiind cea mai rece dintre culori, *albastrul* calmează, dar, spre deosebire de verde, *albastrul* nu tonifică, pentru că dă impresia de irealitate, care, cu timpul, derutează, devenind chiar deprimantă." (Mirela-Ioana Borchin, *Paradigme ale comunicării: limbaje şi limbi*, Timişoara, Editura Excelsior, 2001, p. 57).
[20] Michel Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chişinău, Editura Cartier, 2004, p. 148.

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

În secolul al XX-lea, trupele Organizației Națiunilor Unite, având ca scop menținerea păcii, au început să fie cunoscute sub numele de *căştile albastre*, denumire ce provine de la accesoriul de protecție de culoare albastră purtat de soldați. Aşadar, *albastrul* a devenit o culoare pacifistă, neutră.

Albastrul este, de asemenea, folosit în codul rutier pentru a exprima tot ce este autorizat.

Multe produse şi creații artistice care nu au nicio legătură cu această culoare sunt calificate astăzi drept *blues*[21].

În China şi în Japonia, *verdele* şi *albastrul* nu sunt diferențiate unul de celălalt; aceasta demonstrează că există limbi ce pot organiza diferit aceeaşi substanță semantică, chiar dacă proprietățile conceptuale sau referențiale sunt comune tuturor limbilor[22].

7. Prin urmare, în română există termeni ce denumesc „albastrul" moşteniți din latină, dar şi termeni proveniți din alte limbi, care exprimă diferite nuanțe intermediare, mulți derivați cu sufixul *–iu*: *siniliu*, *vioriu*, *liliachiu*, *micşuniu*, *toporăşiu* (învechit şi rar) etc.

Termenul românesc *albastru* este unul productiv şi apare în diferite sintagme: *cu sânge albastru* „de neam ales, de familie bună", *inimă albastră* „suflet trist, îndurerat; inimă rea, furie, necaz, ciudă, mânie".

BIBLIOGRAFIE

***, *Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române*, Chişinău, Editurile Arc & Gunivas, 2007.

***, *Dicționarul limbii române moderne*, Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1958.

***, *Enciclopedia civilizației romane*, Bucureşti, EŞE, 1982.

***, *Micul dicționar academic*, *I*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2001.

***, *Noul dicționar universal al limbii române*, Chişinău, Editura Litera Internațional, 2006.

***, *Oxford Latin Dictionary*, Oxford University Press, 2005.

Academia Română, *Dicționarul limbii române*, Tomul I, partea I, literele A-B, Bucureşti, Librăriile Socec & Comp. şi C. Sfetea, 1913.

[21] Termenul *blues*, pe care numeroase limbi l-au adoptat, provine din contractarea sintagmei englezeşti *blue devils* „demoni albaştri" – acesta desemnând melancolia, nostalgia, plictisul, de fapt, tot ceea ce în franceză se denumeşte printr-o altă culoare: *idées noires* „idei negre".

[22] Limbile europene nordice nu fac nici ele diferența între *albastru* şi *verde*. (Cf. *DŞL*, 2001, p. 102)

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

Bidu-Vrănceanu, Angela, Călăraşu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaş, Mihaela şi Pană-Dindelegan, Gabriela, *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, Bucureşti, Editura Nemira, 2001 (*DŞL*).

Bidu-Vrănceanu, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional, 2005.

Bidu-Vrănceanu, Angela, *Nume de culori – semantică, lingvistică, semiotică I*, *II*, în SCL, XLIII (1992), nr. 3, p. 279-289; nr. 6, p. 579-594.

Borchin, Mirela-Ioana, *Paradigme ale comunicării: limbaje şi limbi*, Timişoara, Editura Excelsior, 2001.

Borchin, Mirela-Ioana, *Vademecum în lingvistică*, Timişoara, Editura Excelsior Art, 2005.

Bucă, Marian, Evseev, Ivan, Király, Francisc, Craşoveanu, Dumitru, Vasiluţă, Livia, *Dicţionar analogic şi de sinonime al limbii române*, Bucureşti, EŞE, 1978.

Canarache, Ana, *Câteva nume de culori şi nuanţe în limba română*, în LR, X (1961), nr. 1, p.16-20.

Candrea, Ioan-Aurel, Densusianu, Ovid, *Dicţionarul etimologic al limbii române. Elementele latine (A – Putea)*, Bucureşti, Editura Paralela 45, 2003.

Ciorănescu, Alexandru, *Dicţionarul etimologic al limbii române*, Bucureşti, Editura Saeculum, 2002.

Ernout, Alfred, Meillet, Antoine, *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Paris, Librarie C. Klincksieck, 1959 (*DEL*).

Evseev, Ivan, *Enciclopedia semnelor şi simbolurilor culturale*, Timişoara, Editura Amarcord, 1999.

Gheorghiu, Domnica, *În legătură cu terminologia culorilor din limba română*, în LR, XVII (1968), nr. 1, p. 39-49.

Giuglea, George, Kelemen, Béla, *Termenii privitori la culori în latină, cu referinţă la limbile romanice*, în CL, XI (1966), nr. 2, p. 215-220.

Guţu, Gheorghe, *Dicţionar latin-român*, Bucureşti, EŞE, 1983.

Lascu, Nicolae, *Cum trăiau romanii*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965.

Matei, Virgil, *Dicţionar român-latin*, Bucureşti, Editura Paideia, 2004.

Meyer-Lübke, Wilhelm, *Romanisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, Carl Winters Universitätsbuchhandlung, 1935 (*REW*).

Mihăilescu, Dan, *Limbajul culorilor şi al formelor*, Bucureşti, EŞE, 1980.

Oane, Sorin, Ochescu, Maria, *Istorie – manual pentru clasa a IX-a*, Bucureşti, Humanitas Educaţional, 2000.

Ovidius, *Arta iubirii* (traducere şi note de Maria-Valeria Petrescu), Bucureşti, BPT, 1977.

Ovide, *Les amours* (*L'art d'aimer*), Paris, Garnier Ferers Libraires, 1861.

Papahagi, Tache, *Dicţionarul dialectului aromân*, ediţia a II-a augmentată, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1974.

Pastoureau, Michel, *Bleu. Histoire d'une couleur*, Éditions du Seuil, 2006.

Pastoureau, Michel, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chişinău, Editura Cartier, 2004.

Sala, Marius, *Aventurile unor cuvinte româneşti*, *I-II*, ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2006.

BDD-A6422 © 2008 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)

Tohăneanu, Gheorghe I., *Dicţionar de imagini pierdute*, Timişoara, Editura Amarcord, 1995.
Vasiluță, Livia, *Semantica lexicală*, Timişoara, Editura Mirton, 2000.

SEMANTIC AND CULTURAL GUIDES IN DEFINING A CHROMATICAL TERM: *BLUE*

(Abstract)

Out of the numerous terms Latin used for designating the „blue" colour, Romanian inherited *albastru*, from lat. **ALBASTER*, derived from *ALBUS*. The term is polysemantic, and the names of the hues of blue, derived from names of plants (*vioriu*, *liliachiu*, *toporăşiu*, *havaiu*), is well-represented in Romanian.

BDD-A6422 © 2008 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:56:44 UTC)